

TAPOLCZAI LAPOK

EZELŐTT TAPOLCZA ÉS VIDÉKE.

FELELŐS SZERKESZTŐ: SZIGETHY ÖDÖN. KIADÓ ÉS TULAJDONOS: LÖWY B.

Előfizetési ár: Egész évre 10 K., félévre 5 K.,
negyedévre 2 korona 50 fillér.

Megjelenik minden vasárnap.

Hirdetések árszabály szerint.
Nyílt-tér sora 1 korona.

Szavak.

Alig néhány éve a „tulipánt“ szerettük: a világos, a ritmikus, a zenésen csengő hazafias szavakat. Az ifjuság olyan szavakat adott és kapott, melyeknek csengését és értékét szerette, ha az aranyhoz volt hasonló; s mint-hogy ő aranyat adott, hitte is, hogy ő is azt kap. Az az ifjuság nemzeti ideálokkal gazdagon a szívében, még tudott hinni. Hitte, hogy a magyar föld magyarság édene és hitte, hogy a fákön mézes gyümölcs érik, hogy az emberek jók, szeretik és segítik egymást s hogy a nemzeti élet jövőjének horizontja olyan rózsaszínű, mint a fészlő rózsabimbó. Annak az ifjuságnak a szeme tükrén még ott ragyogott az ideálok hamvassága s az egyszerű és erős hit: a becsületben, jószágban és igazságban: a nemzet jövőjében.

Az az ifjuság, aki akkor rázta le magáról az iskola porát, az egész életből még csak az ideálokat és a szavakat ismerte. A tanítói szavakkal mutatták meg neki a tudományt, a művészeteket és a világot, a barátság szavakkal egyengette szívéhez az utat.

Azután, hogy új emberek jöttek, új szelemmel, erkölcsökkel és szavakkal: politikában, irodalomban, közéletben a szavak erkölcsi tekintélye lejárt

magát. Meg se kellett hozzá öregedni s már az ifjuság is távol tartotta magát az ideáloktól és közönyösen, hideg szívvel haladt el a szavak mellett, melyeknek semmi becsük, mélységük nem volt többé számukra. És az ifjuság öreg szíve s az öregek eltaplósodott szíve közönyösen nézte az ideálok összeomlását.

Most a háboru borzalmi között, önkéntelenül újra keresik az elveszett, elhagyott ideálokat és megállnak a régi erkölcsök mellett, melyek között a szavakban való hit is ott szerepel. A hit mindig vérvirágok közül nyílt ki és a szavakban való új hit és lelkesedés szintén vérvirágok közül hajt ki: Vezérkari jelentéseknek hívják az új hitnek szavait.

Istenem, mennyi érzéssel olvassuk a jelentések szavait, melyeket vérrel írának a ma krónikájába testvéreink. Mennyire reménykedünk egy szóban, melyet oly komoly átgondolással, a szó értelmének és mélységének megállapításával helyezett bele a jelentésbe a véres harcok történelmét megörökítő katona.

Mennyi reménységgel keressük a szavakat, a béke szent szavát a politikusok beszédeiben. A szavaknak oly értelmük lett, mint még soha emberek ajakán. Amint átbeszélnek a vezető emberek a véráztatta határon

át a másikkal: a szavaknak mélységes értelme lett. Érzik, remény a szó, amely el-elhangzik, melyet hallunk itthon, hallanak ott künn, ahol annyi ember várja a szenvedéstől megváltó szavat: béke.

Ó testvéreink, kik szenvedtek ott a nagy szóért: hogy haza, érzitek-e, hogy e szó mily nagy kötelességgé lett a vér patakzásának idején?

E szentséges szónak védelmében áldoztok ti mindent, s mi, kik az ott-hon földjén élünk, felétek tekintünk, mikor olvassuk a jelentést Magyarország keleti határán kedvező lefolyású harcok vannak. Ó, hát nem kell többé félnünk, hogy a földünk harcok tere lesz? . . . És ezt tinétek köszönhetjük, kiket szavakkal küldenek rohamra, kik tudtok küzdeni, és meghalni az ideálért, a hazáért mely egykor már csak értékét vesztett szó volt sokak szemében.

Hála és köszönet harcoló testvéreinknek ezért. Ugyan ezek is csak szavak, de ezeknek is van értékük, mert szent hittel mondjuk, imádsággal értetek. Ó, ha az imádságunk szavait meghallanák!

Az új győzelmek idején fokozott figyelemmel fordulunk felétek, kik elfáradva, veritékes portól sáros arcotokat a határfolyóban üdititek fel, készülve új harcokra.

Istentisztelet Beráneban.

Irta: Jeni Károly.

Egyik hadnagyom állította egyszer, hogy a baka igazán csak a Kárpátokban, Szerbiában és Montenegróban szenvedett.

Körülbelül igazat is mondott. Mert ezeken a helyeken nemcsak az ellenséggel kellett megküzdenie, hanem a minden ellenségnél adázabb hideggel, éhséggel, minden napra a végkimerülésig kijutó fáradalommal, a tisztátalansággal és az álmotlansággal. Harcba volt emberekkel, a természeti erővel és a saját természetével.

Mit érzett a baka, mikor ez a négyszeres, ötszörös ellenség egyszerre megrohanta? Mit érezhetett, mikor fáradtságtól, éhségtől meggyötört testét késő éjjel fölvenszolta valamelyik hóval fódott hegyre? A lábai alig bírták. Az álom is húzta lefelé. De mihelyt a borjút letette, mindjárt érezte, hogy a háta hűledezik, hogy örökre meglehetné azt a félórát, amit ilyen állapotban átaludna. Akarva, nem akarva tovább kellett mozognia. Tüzet élesztett. Hóból vizet olvasztott. Beletett egy maroknyi kukoricalisztet, mit már napok óta hordott magával, megfőzte és úgy só nélkül, zsír nélkül megette. Legalább meleg volt. És ez jól esett az izzadt testnek. Azután — ha őrségre nem kellett mennie — odatette borjút a tűz mellé, ráült, pokrócát, sátorlapját magára terítette és úgy bóbiskolta végig az éjszakát. Ez volt a napi rendszeres életsor. Eltérés csak néha-napján fordult elő. Reggel újra neki az ellenségnek.

Bizony szomorú idők voltak ezek. És ha

elgondoljuk, hogy ez az állapot hónapokon át így tartott, akkor nem csodálkozhatunk azon, hogy sokan közülünk megunták életüket, elvesztették Istenben való hitüket, bizalmukat, hogy elkeseredésükben szidták, átkozták apjukat, anyjukat, és mindent, ami csak szent, kedves volt azelőtt nekik.

Ilyen komor volt a hangulatunk, mikor 1916. január 9-én, Montenegró keleti szélén elfoglaltuk a nagy, piszkos török várost, Beránet. Elkeseredésünkön nem sokat enyhített az a körülmény, hogy ott pár napi pihenőt kaptunk. Még az a hír sem, hogy Montenegró hadserege megadta magát. Oly mélyen benn éreztük magunkat a sötét Balkán közepében, hogy régen földünk minden reményesét arra nézve, hogy onnan valaha megszabaduljunk.

Vasárnapra viradtunk. Jött a parancs, hogy mindenki szedje rendbe magát, ruházatát, templomba menésre.

Nem leszett ez a fiuknak.

— Minek nekünk a templom? Nem használ az semmit. Ha káromkodom, ha imádkozom, egyre megy. El kell veszni, az bizonyos. Még ha értenék, hogy az a pap mit beszél. . . De aki németül nem tud, annak csak cirkusz az egész. Magyar papot nem engednek mihozánk. Erőszakkal cseláknak akarnak nevelni. Inkább a mosásra adnának egy kis időt. Annak több hasznát vennék.

Hiába magyaráztunk, hogy a mise mindegy, akár magyar, akár tót, vagy német mondja is, hitetlenkedve rázták a fejüket. Készebbek voltak inkább a ház környékének, az utcának rendbehozatalát elvállalni, ami

nem kicsiny dolog volt, mintsem a templomba menni.

Otthon hagytunk néhányat közülük. Mi pedig kivonultunk a városon kívül a folyó partjára. Ott volt fölállítva az oltár. Ott sorakoztattak bennünket is. A pap már föl-készülve várt ránk. Megérkezett az öreg divisiósnárius is. Megkezdődött az istentisztelet.

Hidegen fújt a szél. Mise végeztére meglehetősen átfáztunk. Nyugtalanul tapostuk körülöttünk a havat. De az öreg divisiósnárius oly rendületlenül állott ott az oltár közelében, mintha csak gyökeret vert volna a lába. Nem lóghattunk meg. Végighallgattuk hát a német evangéliumot, azután a „Vater unser“, ami után szokás szerint egy dörgedelmes, hosszú német predikációra számítottunk.

De ime, a „Vater unser“ után nem úgy mint némelykor eddig udvariasságból imádkozta a pap a: „Mi Átjünk ki fáty á menjekpen . . .“, hanem tisztán, magyarul hallottuk a „Miatyánkot“ mondani.

Ez nem lehet német! Ennek a bölcsője nem idegenben ringott! Magyar pap, magyar pap! Óh, mennyire megörültünk ennek a fölfedezésnek! Az evangélium felolvasásánál már egészen biztosak voltunk benne. Meglátogatott, eljött hozzánk a magyar pap ide a vad idegenbe? Már nem türelmetlenkedtünk. Minden szavát lestük. Mint gyógyító balzsamot vettük be füleinkbe, beszivtuk a testünkbe, szívünkbe.

Folyt köv.

Késedelmes gabonabeszerezhetés

Hadik János gróf, Magyarország új közéleti diktátora, az újságíróknak adott hosszú nyilatkozatában programot adott a jövő legfontosabb közéleti teendőiről. Reményteljes ígéretek, amelyek megvalósítása a közéleti terén lényeges javulást ígérnek. Sajnos, hogy a háboru három esztendejének tapasztalatai megtanítottak már bennünket arra, hogy a szép szövegeket is ép úgy rostálva fogadjuk el, mint a gabonát.

A cséplést innen-onnan másfél hónap előtt már megkezdették, vidékünkön a gazdák nagy része már teljesen végzett is vele.

A gabonaosztási rendelet és pótrrendelet már hetek óta megjelent, de vásárolni máshol, mint mindenkinél a maga községében, mindezt ideig nem lehet. Vidékünk nem gabona-termelő vidék, s így egy-két nagyobb birtokos kivételével járásunkban alig kerül a termelőktől eladásra való gabona, de ha mégis valaki biztosította már egyik-másik termelőnél gabonaszükségletét, azt még mindig nem hozhatja el még a szomszéd községből sem, mert még járásunk sincs felszabadítva a gabonavásárlásra.

A három háborús év tapasztalatai pedig meg a legszegényebb fogyasztót is arra indította, hogy gabonaszükségletét beszerezze. Nem csoda. Igaz, hogy a hatósági lisztellátás talán sehol oly fennakadás nélkül nem folyt, mint nálunk, azonban már az más lapra tartozik, hogy milyen volt a hatósági liszt, amiről azonban a helyi hatóság mit sem tehet. Bizony bizony nagyon sokszor a hatósági lisztből kenyérlisztnak nevezett nyúlós bétű ragacsot nyertünk. Nem elég, hogy kevés volt a lisztadag, hanem még élvezhetetlen is volt. Ezek után tehát semmit sem csodálkozhatunk, hogy a legszegényebb ember is gabonában óhajtja beszerezni kenyérszükségletét, amely ha kevés is, legalább jó lesz.

Az augusztus 20-ig ellátottakat, mint ismeretes, rekviráltak és készletükből az augusztus 1-én túl fennmaradt részt be kellett adni, így állott elő ma már sok helyen, hogy augusztus 1-től már ezek is ellátatlanok és hatósági lisztre szorultak. Mindezen körülmények, de meg a hatósági ellátás apróbb kényelmetlenségei és kellemetlenségei teszik indokoltá azt, hogy az ideig még a legszegényebb ember is maga óhajtja beszerezni gabonaszükségletét. Lázasan türelmetlenség fogja el már az embereket, hogy a vásárlást nemcsak járásunkra, hanem a gabona-termelő szomszéd sümegi, keszthelyi, sőt a többi járásokra, esetleg a szomszéd Somogy vármegyére is kiterjesszék, hogy gabonaszükségletüket beszerezhessék.

Érthetetlen a késedelmes oka akkor, midőn úgy az árat, mint pedig a fejkvótát szigorú rendelet szabályozza. Éppen a késedelem lehet oka az esetleges visszaéléseknek, amit sajnos, ma már nemcsak itt, de az egész vonalon tapasztalhatunk.

Erre sok embert a kapzsiság, másokat talán a kényszerítő helyzet visz.

Mint ismeretes, járásunk főszolgabírája a gabonabeszerezési pótrrendelet kibocsátása után, tekintve, hogy járásunk nem gabona-termelő vidék, kérelmezte nemcsak a járásra, hanem a szomszéd járásokra a vásárlás kiterjesztését. Sajnos, hogy azóta már két hét mulott el és gabonát járásunk lakossága még a szomszéd községből sem szerezhet be, mert a vásárlás kiterjesztése ügyében az Országos Közéleti Hivatal nem intézkedett. A lakosság türelmetlen. Sokan vidéki ismerőseiknél már biztosították szükségletüket, de a vásárolhatóság késedelme nem engedi azok átvételét, szállítását. A késedelmen, a munkával amugy is agyonsanyargatott hivatalok — főszolgabírói, körjegyzői — folytonos ostromlása nem segít, hiszen azokat a legjobb indulat vezeti a lakosság zavartalan ellátásában, a késedelem oka, hogy az Országos Közéleti Hivatal nem intézte el a kérelmét.

Az ügy gyors elintézése céljából a múlt

hét folyamán Tapolczáról *Mojzer* Endre községbíró és *Handlery* Gusztáv fölkerezték megyénk főispánját és alispánját, ahol a dolog kedvező elintézésére az ezen joggal és hatáskörrel egyedül felruházott Országos Közéleti Hivatalhoz irányították őket.

Tapolcza nagyközség eljárásának folyó hó 9-én tartott gyűlésen hozott határozat értelmében *Horváth* Jenő főjegyző és *Handlery* Gusztáv községi képviselő Tapolcza nagyközség megbízásából tegnap reggel ez ügyben felutaztak Budapestre, hol úgy az Országos Közéleti Hivatal elnökét, mint a földmívelésügyi minisztert felkérlik, hogy a gabonavásárolhatást nemcsak a tapolczai, hanem a sümegi és keszthelyi járásokra a legrövidebb idő alatt kiterjesszék.

Hisszük, hogy a küldöttség a nyomós érvek előadása után sikerrel jár el megbízatásában.

A háboru halálangyala

sok fiatal erőtlől duzzadó hőst osztályozott a testileg nyomorultak szomorú regimentjébe. S az ifju halottak sirkeresztjén egy-egy pártában maradt leánynak mennyasszonyi fátyolat lengti most a szellő. A harcban világtalanná vált szempár pedig elsőtíteti egy-egy hűséges asszonyi életre vágyó leányszívnek napsugaras reménységét. A levágott kéz nem ölel hajladozó, karcsu derekat s a kopogó faláb nem igen kísért szerető szívé matkát eskető pap elé.

A világháboru egész társadalmi szervezetenkre nagy átalakító hatással lesz, amelyek között egyik legfontosabb kérdés a nőké, hogy miként alakul a nők sorsa a háboru után?

A nő élete a háboru előtt is nehéz volt. Ha férjhez ment, elérte célját s többé kevésbé biztosított megélhetése mellett teljeshette a nőnek legfőbb, legszebb s az ezernyi gondok mellett is édes és boldogító hitvestársi és anyai kötelességét. Amelyik férjhez nem ment, annak élete egy befejezetlen élet maradt, elvesztvén a fiatal leánynak a boldog jövőbe vetett édes reményét s az asszony beteljesült boldogságát. Nem találhatván fel a családi életben hivatásukat, vagy a szüleikről reájuk maradt vagyon biztosította megélhetésüket, vagy maguk kényszerültek életük fenntartásáról gondoskodni. Ezeknek a nőknek a száma azonban a háboru előtt aránylag nem volt valami nagy.

De jött a háboru. A háboru sok fiatal reményt tör le, sok leányt, nőt foszt meg élete hivatásától. A háboru előreveti sok leány sorsát. Sokan talán egyedül, apai és anyai őrzőszem nélkül, mint gyenge hajócskák, libegnek majd az élettenger hullámain.

Erős lelket, félelmetlen szívet kíván a leánytól az élet ezernyi veszélye. Az erős, félelem nélküli életharcra induló lelket pedig — bármily biztos legyen is anyagi megélhetése — semmi más, még egy jó pálya jövődelme, sem a megszerzett szellemi tőke, sem a gyakorlati tudás, hanem csak az erkölcsös életre vágyódó erősség adja meg.

Ez az erő a megnyugvás forrása lesz, mely a megnyugvó léleknek örömet nyújt, hogy munkásságával belekapcsolódik a nagy társadalmi családba, amelyre nézve éppen olyan jótétemény a hivatali, vagy gazdasági téren folytatott női szellemi munka, akárcsak a szűkebb családi életben a hitvestársi s az édes anyai hivatás.

Az erős s az erények követésében megszépült női lélek örök ifju s boldog maradhat leányfővel is, mert a nélkülözött házasság kötelességei helyett lebilincseli az önként vállalt s a közjó érdekében teljesített példás, buzgó hivatalos munka s a magános élet gondja.

A szülőknek, gyermekük anyagi megélhetésének biztosításán kívül tehát ma hatványozottan fel kell ébrednie azon tudatnak és vágyakozásnak, hogy leány-

gyermeküket erkölcsös és házas nevelésben részesítsék, mely megerősíti lelküket és megóvja őket minden veszedelemtől.

Használt boroshordók

500 hektóliter űrtartalommal, darabonként 15—18 hektóliter nagyságban, teljesen tiszta, szu és törésmentes, wieni vasutállomáshoz szállítva hektóliterenként

29 korona árban eladó

RICHTER MIKSA

Tapolcza.

Csányi László utca 9.

Kereszt-utca 6. számú

háza ma t,

melyben 4 szoba, konyha és a szükséges mellékhelyiségek vannak, azonkívül istálló, pajta, pince és nagy kert, eladom.

őzv. HILLER IGNÁCNÉ

2—3

Kisörsszőlőhegy.

Faj-vizsla kölykek eladók.

Cim a kiadóhivatalban.

Eladó nyilvános árverésen,

az árvaszék jóváhagyásával, folyó hó 31-én, délután 3 órakor, a Kapolcs község melletti kétjárú

vizimalom,

egy pár hengerre, darálókövel, hengersizítával. A malomhoz van lakás, istálló és 2 hold belsőség. A kikiáltási ár 12000 korona; bővebb felvilágosítás megkérhető MOLNÁR IMRE közgyámolt, Kapolcs, Zala megye.

Paradicsomra,

maximális áron, házhoz szállítva, előjegyzéseket elfogad

BOZZAY JÁNOSNÉ

Halastó.

Szőlőt veszek minden mennyiségben.

Tíz méter mázsa mennyiség már az illető hely vasutállomásán átvétetik. Ár és mennyiségajánlatot kér

RICHTER MIKSA

Tapolcza.

Csányi László utca 9

Szőlőgazdák figyelmébe! Védekezés a lisztharmat ellen

A krajnai szőlőszeti főfelügyelő által hosszabb idő óta kipróbált és legjobban ajánlott

„SALOIDIN”

pótolja a kénport. (Lásd a Borászati Lapok március 25. számát.)

Használati utasítás ingyen!

Megrendeléseket a készlet arányában elfogad

Kaszás Soma

fűszerkereskedő, Tapolcza.

Női bluzok

szép, izléses, eredeti bécsi modell, himzett vagy valódi filet munkával, dús választékban kapható

Kálmánné

női kalapüzletében, Fő utca 3. sz.

Az ifjak beszéltnek Talán nem, a vi és a nagy koztatnak mellett a

De mind hogy az ígérlet, mi a jelenen minden, a a gyerme rosszul guvernán Az iskolá megbünté tudást. M lycz, bü A tanító és bizony az ítélet ki nádpá Később a prédiká mindig a nem is o

Mindig élet nyit Ahol vig az ember összeült sággal be kellemetl kezdete igazságát

Miért iskola m éretteket. még is f az gyerek szokása, nyelnek

Egy h Györökö amiért a Goromba kért két goromba halgatni is ha fé

Termé lányok e ifjunak ne enged cseleked gondolk érdekes: néznek, Ha tette ki dorgá

Pedig urnak! nem leh újságik csúnya lányok ó koruk mi is, k

A Ba polcai t hogy o sem baj nek, ső kellemet megijes volna a kelleme a lábát, elkészül sötét sz kivülem valaki.

rám ki döm, s vette, b Hogy

HIREK.

Tanítás.

Az ifjak, kik alig hogy elnőtték játékaikat, beszélgetnek magukról. Egy kis afér történt. Talán nem is kellene szólni róla, hisz, istenem, a világ úgy is tele van jajjal, sirással és a nagy doigok, nagy események foglalkoztatnak bennünket; mily kicsinyes is ezek mellett a jövőd emberek dolgait vizsgálni.

De minden a jövődért van: az ifjuságért, hogy az olyan legyen, mint a beteljesedett ígélet, mivel a könnyön, a jajon, a siráson: a jelenen át biztat a jövőd. Ezért van minden, a jövődért tanít az iskola is. Már a gyermekszobában is iskolába járunk: ha rosszul viseljük magunkat, megdorgál a guvernánt, ha jók vagyunk, cukrot kapunk. Az iskolában kitüntetnek bennünket a jóért, megbüntetnek a rosszért, osztályozzák a tudást. Még az élet is iskola: az is osztályoz, büntet és jutalmaz, dicsér és dorgál. A tanító szerepét itt maga a Sors tölti be, és bizony fiuk, ez sokkal szigorubb, ennek az ítélete sokkal fájobb, mint azé a bácsié, ki nádpálcával szokott igazságot osztani. Később ki szoktuk magunk között nevetni a prédikációért, hogy legyünk jók, nemesek, mindig a szépet keressük. Kineveltük, pedig nem is oly nevelésre tanított: az életre.

Mindig a szépet kell követnünk, mert az élet nyílt szin, ahol a tetteket megbírálják. Ahol vigyázni kell, hogy olyat ne tegyen az ember, ami kellemetlen másnak: csupa összeütközésből ne álljon az életünk. Valósággal bölcseséggel kell élnünk. A bajtól, a kellemetlenségtől való félelem, a bölcsesség kezdete... Ó, értitek-e fiuk e megállapítás igazságát?

Miért is kérde, hogyne értenétek, hisz az iskola most bocsátott el benneteket, mint éretteket. Bocsássatok meg, hogy a kérdést még is feltettem, de úgy érzem: ami történt, az gyerekek csinyje volt. Néhány gyerek rossz szokása, stiklije, mit a nagyok nem szívesen nyelnek le, még ha — vízbe adják is be.

Ez hadnagy, aki a feleségével fürdött Győrökön a Balatonban, megszólalt egy ifjut, amiért az a víz alatt megfogta a lábát. Goromba volt a hadnagy, a fiú bocsánatot kért kétszer is, de a hadnagy mégis csak goromba volt, mert nem olyan könnyű elhalgítani a szóra: pardon. Lám, a vonatot is ha fékezik, mégis tovább halad...

Természetesen a fürdőző közvélemény: lányok és fiuk, asszonyok és öregek, — az ifjunak adtak igazat. Sőt, úgy biztatták is: ne engedj. Ép ez az általános biztatás: a cselekedetben való együttérzés, az egyforma gondolkodás az, ami kihívja a kritikát. Mert érdekes: az ifjuság, amelynek mindent elnéznek, a maga részéről nem néz el semmit. Ha tetteért mégis megszólják, nem tekint ki dorgálta, mert nem ismer tekintélyt.

Pedig de mennyire igaza volt a hadnagy urnak! Mutatja az is, hogy ezt a kérdést nem lehetett egy pardon szóval elintézni: újságikká lett belőle. Mert mi történt? Egy csúnya szokás honosodott meg a fiuk és a lányok között, a mi nem éppen illő már az ő korukban. Ezt a csúnya szokást ítélik el mi is, kik az emberek dolgaival foglalkozunk.

A Balatonban fürödni jó, jobb mint a tapolcai tóban. De ebből nem következik az, hogy ott más a szép, az erkölcsös. Még az sem baj, ha a fiuk és lányok együtt fürödnek, sőt talán a lányoknak az sem volt kellemetlen, hogy a fiuk, a víz alatt uszva, megijesztették őket. Ellenkezőleg: tiltakoztak volna a szokás ellen. De a hadnagy urnak kellemetlen volt, mikor a víz alatt megfogták a lábát, mert erre az érzésre nincs az ember elkészülve. Ez az érzés éppen olyan, mintha sötét szobában, melyről fölteszem, hogy én kivülem nincs senki, mégis nekem ugrik valaki. Vagy ha a kapu alól kiugornak és rám kiáltanak: hu... Megijedek és mérgelődöm, s ha megfoghatom, aki a csinyt elkövette, bizony nincs elintézve egy pardonnal.

Hogy hogyan intéződik el ez az afér, az

mellékes, de a gyerekeknek meg kell tanulniok a nagyoktól, hogy bizonyos esetekben az illem arra kényszerít bennünket: dacoljunk a kísértéssel. Soha nem szabad korlátlanul azt tennünk, amit érzéseink akarnak, azokon tudunk kell uralkodni... Gondolkodjunk, legyünk őszinték önmagunkhoz: vajjon jó szemmel néznénk-e mi, kiknek leánytestvérünk van, mikor azt a víz alatt megfogják? A hadnagy a fiatal feleségével fürdött.

A király születésnapja. Folyó hó 17-én pénteken, lesz őfelsége születésnapja. Ez alkalommal a tapolczai plébánia templomban reggel 8 órakor ünnepélyes szentmise lesz, amelyre a helybeli hatóságok is meghívtak.

Muzikár Ferenc főtiszt. A kereskedelem-ügyi miniszter *Muzikár Ferenc* csáktornyai postafőnököt, felügyelővé léptette elő. Muzikár Ferenc a tapolczai postahivatal első kincstári főnöke volt. Itt léte alatt kedves modorával, előzékenységgel sok tisztelőt és barátot szerzett, akik bizonyára vele együtt örülnek.

Hálaadó istentisztelet Tapolczán Csernovic visszafoglalásáért. Őfelsége óhajára, ma az összes tempo a-okban, így Tapolczán is, Csernovic visszafoglalása, általában a keleti harctéren kivívott győzelem öröme nagymise előtt *Te Deum* lesz, amelyre a plébánia hivatal a hatóságokat is meghívta.

A vadászati idő meghosszabbítása. A hivatalos lap jelenti, hogy a kormány a nyulra és fácánra megszabott vadászati időt augusztus 31-ig meghosszabbította. A rendelet kétségtelenül összefügg az élelmiszer hiánnyal.

Községi gyűlés. Tapolcza nagyközség képviselőtestülete ma 1917. évi augusztus 12-én d. e. 11 órakor gyűlést tart a következő tárgyakban. Illetőségi ügyek. Bejelentések: vincellériskola átvétele; Körmenői kölcsön ügye; bazaltbányai ovadék; jegyzői ingatlan visszaadása. Háromi Jánosné kérvénye fizetésjavításért. Pressing Gábor kérvénye bérlet hosszabbításért. Horváth István tanárkerti vételi ajánlata. Csecsemő és gyermekvédelmi bizottság alakítása.

Kinevezés. Az igazságügyminiszter *Krammer Károly* tapolczai kir. járásbírói irnokot, jelenlegi alkalmaztatása helyén, irodatisztá nevezte ki.

A zalaszentgróti főbírói állásra a járás törvényhatósági bizottsági tagjai a folyó hó 5-én tartott értekezleten egyhangulag Botka Andor otthelyi szolgabíró jelölték. A járás bizottsági tagjai felhívást bocsátottak ki a többi járás tagjaihoz, hogy óhajuknak megfelelőleg Botka Andor megválasztását támogassák. A többi járás bizonyára méltányolni fogja Botka Andor pontos hivatalnoki működése mellett a járás óhaját és Botkát egyhangulag megválasztják.

Felhívás. Mindazon tanulók, akik a múlt tanévben a tapolcai állami polgári fiú iskolába jártak és bizonyítványuk szerint javító vizsgálatra utasítottak, ezután is felhívattak, hogy a tantestülethez címzett bélyegtelen kérvényüket a bizonyítvánnyal együtt f. évi **augusztus hó 15 ig** feltétlenül adják be az iskola igazgatóságánál, ha a jövő tanév elején javító vizsgálatot szándékoznak tenni.

Az áll. polg. fiúiskola igazgatósága.

Nyilvános köszönet. — A Vörös-Kereszt Egyesület tapolcai fiókja céljaira adakozni szívesek voltak: Jani György sebesült katona 10 koronát; Gutmanné urasszony Kisapáti-ból 10 koronát; Barna Miklósné Monostorapáti-ból 5 koronát. A kegyes adakozók fogadják hálás köszönetünket. Az Elnökség.

Tárcarovatunkban közöljük *Jani Károly* lesencenemefalui tanító közvetlen leírását a harcoló magyar katona érzéseiről.

Szervezkedik a munkapárt megszerte, szervezkedik a többi pártok is mind, ahányan vannak. Minden párt külön akar érvényesülni, mind azt beszéli magáról, hogy ő az ország megmentője. A sok pártból nincs a megyének semmi naszna, mert a sok párt csak sok pártoskodást jelent, ebből a legrosszabból pedig éppen eléggé kijutott

már a magyarságnak. Nem pártok kellene, hanem egy célba összeforrt férfiak egyetlen magyar pártja. Lapunk nem fog ezentul sem politizálni, bár a módunk meg van rá, mert nem akarjuk belevinni a mi kis körünkbe a politikai gyűlölködés mérget. Lehet anélkül építeni, hogy ócsárolnánk egymást: munkapárti, függetlenségi, vagy Darányi-párti. — Ne politizáljunk, hanem közös erővel építsünk, szeretve ezt a földet, megértve az idő szavát, mely mindig programot ad!

Tanítóválasztás Tapolczán. A tapolczai rom. kath. elemi iskolát a háboru kitörésének évében, felsőbb rendeltre, a tanulók nagy száma, a tanterem zsúfoltsága miatt a rom. kath. hitközség nagy anyagi áldozatával emeletre építették, amellyel a fiú- és leányiskola két-két tantermet nyert. Ezzel egy időben a fiúiskolánál két, a leányiskolánál egy új állomást szerveztek, amit a kultuskormány a tanítók fizetése legnagyobb részének hozzájárulásával jóváhagyott és az új állomások állami **segélyezését** folyósította is. A háborus körülményekre való tekintettel a hitközség az új állomásokat ez ideig nem töltötte be, hanem a fiúiskolában, két éven át, egyik tanító katonai szolgálata miatt, három tanító látta el hat tanító munkáját, a leányiskolában pedig újabb beosztással egy tanerővel szintén kevesebb tanító végezte a tanítás terhes munkáját. A múlt tanévben a fiúiskola bevonult tanítóját szabadságotlalt s így ismét négyen tanítottak. De az osztályok túlszűfolttsága, a tanítás eredményesebb volta három év után már a jóváhagyott újonnan rendszeresített állomások betöltését tette kívánatosá. A leányiskolában szervezett új állomást a Szt.-Vincéről nevezett irgalmas nővérek látták el. A fiúiskola két új állomására hirdetett pályázatot a múlt héten tartott választáson töltötte be a iskolaszék. A harmincnégy pályázó közül *Koncz József* kitünő és *Fülöp László* jeles oklevelű tapolczai illetőségű fiatal tanítókkal töltötte be. A jövő tanév tehát már a két, illetőleg három új tanerővel nyílik eg, s így a tanítás rendes keretben, megosztott munkakörben, úgy a tanulók egészségügyi javulását, mint tanulási eredményét teszik sikeressebbé. Itt említjük meg, hogy a vallás-és közoktatásügyi miniszter általában az egész országban az iskolabajlás szigorubb ellenőrzésére hívta fel az iskolák vezetőit. Most már a szülőkön a sor, hogy gyermekeik szellemi kiképzését a magok részéről is kötelességüknek tartásák elősegíteni rendes iskolabajlással.

A tanítók ruhabszerzési pótléka. A többi tisztviselők már hónapokkal ezelőtt fölverték a ruhabszerzési pótlékot, el is költötték, nem ruhára, hanem élelmicikkekre. A felekezeti tanítók hasonló államsegélyéről szóló utalványa a tapolczai m. kir. adóhivatalhoz a múlt héten érkezett meg. Az 500 korona ruhabszerzési segélyről a vallás-és közoktatásügyi miniszternek 85299 VII. d. 917. számú rendeletére való hivatkozással kiállítandó nyugtátványt az iskolaszéki elnök láttatkozása után, hasonló célból a vármegye kir. tanfelügyelőjéhez is be kell küldeni és csak ezek után fizeti ki azt az adóhivatal.

„Haláltánc a Balatonon“ című, lapunk múlt heti számában hozott hírnök helyesbítésül az ujabban vett információk szerint a mentés önfeláldozó, nehéz munkájában *Gerő László* Badacsonyan nyaraló pozsonyszentgyörgyi főgimnáziumi tanár és *Nusai Ödön* szabadságos katona vettek részt, akik a csónak félrebillenése és a bennülők vízbeesése után két külön csónakkal a fuldoklók segítségére mentek és fáradtságos küzdelem után, saját életük veszélyeztetésével, nagy fiatal életet mentettek meg. A nemes, önfeláldozó cselekedetért a legszebb emberi elismeréssel adózhatunk, különösen ma, amidőn ugyanis oly sok fiatal életet áldozunk a hazáért.

Közhivatali alkalmazottak zalaegerszegi beszerzési csoportja, Zalaegerszegen, a vármegyeház nagytermében, folyó hó 16-án, délután 4 órakor tartja alakuló közgyűlését, amelyre a belépésre jelentkezett minden ta-

got meghívott dr. Keresztury József h. polgármester. A gyűlés tárgyai: 1. A beszerzési csoport megalakulása és az alapszabályok megállapítása. 2. Az intézőbizottság tagjainak megválasztása. 3. Indítványok.

Ki óhajt hadirokkant katonát alkalmazni? Aki tehát úgy az egyes iparágakban, mint kereskedésében hadi rokkantát óhajt alkalmazni, forduljon alábbi hivatalhoz. A rokkantak alkalmazásával hazafiás és felebaráti kötelességet is teljesítettünk. Állami és szociális érdekek megkívánják, hogy a háboruban rokkantá vált katonáknak szellemi és fizikai állapotukhoz képest munkaalkalom nyújtassék. Ezen elvből kiindulva az Országos Hadigondozó Hivatal Sopronban Ötvös utca 11. sz. alatt felállította a Soproni Hadirokkant Munkaközvetítő Hivatalt, amely működését jelzett helyen folyó évi augusztus hó 1-én megkezdte. Ezen munkaközvetítő célja munkát közvetíteni a hadirokkant katonáknak és ezáltal részükre lehetővé tenni, hogy munkához megfelelő életállásához jussanak és megélhetésük biztosítható.

Megérkezett a befőzéshez való cukor, amit a jövő héten fognak szétosztani. Természetesen csak azok részesülnek a cukorból, akik általában befőzni szoktak. Mint-hogy pedig az érkezett mennyiség nem annyi, mint amennyit az összeírásnál kimutattak és kért a hatóság, azért az utalványozott mennyiség az előjegyzés arányában fog szétosztani.

Hatósági szalámi. Egy métermázsza szalámi érkezett a hatóság részére, közfogyasztás céljára. Azonban tekintve, hogy igen háborus ára van, amennyiben kilogrammjára 28 korona 50 fillér így csak a módosabb szalámi kedvelők fogják élvezhetni. Node ezzel is a közfogyasztáson segítenek.

A Badaacsonyi Központi Szeszfőző Szövetkezet, illetékes helyről nyert információ szerint, a háborus körülmények okozta akadályokat legyőzve, üzemét már a folyó évben megkezdheti. Különösen a fűtőanyag beszerzése okozott nehézséget, de ebből is kilátásba helyeztek elegendő mennyiséget. Hogy így biztosítva van a szeszfőző üzembe helyezésének lehetősége, semmi akadály nincs már annak, hogy az építkezést a közel jövő hetekben megkezdjék.

A Zalavármegyei Gazdák Hadsegélyző Bizottsága a vármegyei gazdasági egyesület kebelében megalakult. A bizottság célja, hogy a háboruban elesett, mezőgazdasággal foglalkozók özvegyei és árvái számára, — addig is, míg a törvényhozás a haza védelmében elhunyt hősök segélyezéséről gondoskodik, — a megélhetés, a mindennapi szükséglet fedezése multhatatlanul megkövetelhető anyagi eszközét biztosítsa. A cél elérésére a vármegyei gazdasági egyesület széles körben bevonta a gazdatársadalmat és a társadalom többi osztályait is felkérte a nemes ügy támogatására.

Főlemelik a rokkantak nyugdíját. A háboruban rokkantá vált hőseink nyugdíja már eddig is sok panasz és keserű felszólalás kuttorrása volt. A nyugdíjösszeg ugyanis tulságosan alacsonyan volt megszabva és egyáltalán nincs arányban a mai viszonyokkal, főképp a rettenetes drágasággal. Pusztán a nyugdíjból egyetlen rokkant sem tud megélni. A hadvezetőség maga is belátta, hogy a rokkantak ügyén segíteni kell. Nyugdíjukat főlemelik és lehetővé teszik, hogy gondtalanul élhessenek. A reform — és ezt örömmel regisztráljuk — már legközelebb a megvalósulás stádiumába lép. Hogy milyen mértékben emelik föl a nyugdíjösszeget, előre még nincs megállapítva, de bizonyos, hogy igazságos és a mai viszonyokhoz mérten méltányos lesz. Értesülésünk szerint a sebesülési pótdíjat is főlemelik, mert mai összegében ez is tulságosan alacsony.

A káposztarepce 1918. évi beváltási ára. A Magyar Olaj és Zsíripari Központ a több oldalról megnyilvánult kérdészködés alapján ez uton is közli, hogy a repcetermelő gazdák abban az esetben, ha 1918. évben a repce árhatár nélküli szabad forgalom tárgyát képeznék, a repce leszállításakor érvényben

levő tőzsdei napi árat fizeti a gazdáknak, de a 75 koronás szerződésileg biztosított minimális árat még abban az esetben is megfizeti, ha a repce napi ára a leszállítás alkalmával ennél alacsonyabb lenne. A gazdáknak ezek után tehát nem kell attól tartani, hogy a 75 koronás ár mellett magukat a szerződés aláírásával lekötötték, mert ezt a minimális árat minden körülmények között megkapják, de ha 1918. évben a repce határára nélküli szabad forgalom tárgyát képeznék és a szabad forgalomban kialakuló napi árat kapják. Felkéri tehát a **Zalavármegyei Gazdasági Egyesület** a repcetermelő gazdákat, hogy a bevetendő területet vele közöljék, hogy a szükséges szerződés nyomtatványok a termelők részére kellő időben megküldhetők legyenek. Hasonló felhívással fordul a Tapolcavidéki Gazdakör is a vidéki gazdákhöz.

A gabonavásárlás kiterjesztése ügyében Horváth Jenő főjegyző és Handlery Gusztáv községi képviselő, Tapolca küldöttjeiként Budapesten felkeresték gróf **Hadik** közéleti diktátort és **Mezőssy Béla** földművelésügyi minisztert. Lapunk zártkörűen vett távirati értesítés szerint, mindkét helyen kedvező fogadtatásban részesültek és a vásárlás kiterjesztésében kedden fog döntés történni.

A kővágóörsi ifjuság folyó hó 15-én, Kővágóörsön, a Töpel-féle vendéglőben, a rokkant katonák javára, műkedvelői előadást rendez. A nemes célú előadás bizonyára sikerülni fog, tekintve a szép műsort.

Szomorú állapotok képét festi a hozzánk Balatonszepezdről küldött levél, amelynek ide vonatkozó részéből csak annyit jegyzünk le, hogy ott a közbiztonságra nem sokat adhat a község előjárósága, ha az orosz foglyok éjnek idején zavartalanul végig kopogtathatják a gazda nélküli házak ablakait, bebecsátást kérve. Hát hol vannak az éjjeli őrök? Érthető tehát a férfi nélküli családok ijedsége, félelme, ha a szabadon járó foglyok éjnek idején felzavarják a házak lakóit. — Minthogy mi a panasz e részét csak szóval tesszük, de úgy ezt, mint a panaszos levél többi pontját, a levél átadásával, ajánljuk a hatóság figyelmébe.

Rekvirálják az építő iparosokat. A belügyminiszter felhívta a vármegye alispánját, hogy haladéktalanul jelentsék be, melyek azok a folyamatban levő magán- és középítkezések, amelyeket sürgősen félbe lehetne szakítani. A katonaságnak ugyanis nagy számú építőiparosra volna szüksége s azért szakítanak félbe a köz- és magánépítkezéseket, hogy a szükséges munkaerő katonai celokra rendelkezésre álljon.

A favágatás gyönyörei. Bármelyik szükségleti cikknek a beszerzése is nagy feladat a mai szűkös időben. Egyik leg-lehetőtlenebb, háromszorosan nehéz probléma az évi fakészlet előteremtése. Nem csekélység erdőtulajdonosnál biztosítani a fát, a befuvarozásról meg csak nehéz bankók kiverjetekezésével és a rábeszélő-képesség fokozott megerőltetésével lehet gondoskodni, de már felapítását egyenesen csak a sors különös kegyének köszönhető véletlentől lehet remélni. A favágók nemes céhe mintha teljesen kihalt volna. Ha meg fáradtságos detektiv-munkával fel lehet egy favágót kutatni, hát az nemcsak a munkáját fizeteti meg borsosan, hanem még vigalmi adót is vet ki Rad azért a határtalan örömről, melyet felfedezésével szerzett. Amikor egy öl fa felvágásáért 35 koronát kér, akkor még csak a kereteket körvonalazta, melyek között a tárgyalások megindulhatnak. További elengedhetetlen feltétele 3 kiló liszt haladéktalan kiszolgáltatása. Ha már rászánod magad, hogy néhány nap koplalsz családotul, s átnyujtod Ófavágóságának a kirótt sarcot, nagy kényelmesen hozzáfog a favágáshoz. Felfűrészel öt hasáb fát, — felpakolja szerszámját s a kicsalt lisztet és úgy elpárolog, mint a Te békéttüred, s Te kezdheted előlről. De ez még szerencsés eset volt, mert legalább 60 deka lisztért felvágódott egy hasáb fa. Ezer szerencsénk, hogy van a városban villanyfűrészes és végső esetben ahhoz fordulunk, ki aztán

minden nagyobb ellenszolgáltatás nélkül elvégzi ezt a fontos műveletet.

Hadifoglyok érdekében. Dániában és Norvégiában ápolás alatt álló magyar és osztrák hadifoglyok többrendbeli szükségleti tárgyak, főként ruhaneműek hiányában szenvednek. Hogy szükségleteik minél könnyebben kielégítést nyerhessenek, a kereskedelemügyi m. kir. Miniszter utasította a postahivatalokat, hogy az ezeknek a hadifoglyoknak címére feladni kívánt csomagok felvétele körül járjanak a feladók részére, szolgáljanak nekik készséggel utmutatással s a fennálló szabályok keretei belül könnyítsenek a netán felmerülő nehézségeken. Tájékoztatás céljából közöljük a feladókkal, hogy a Dániában levő magyar-osztrák hadifoglyok (ugy a tisztok mint a legénység) tartozkodási helye: Lager „Hald bai Viborg (Jütland)“, a Norvégiában levők közül pedig a lisztek: „Boli Telemarkan, Biffeld Sanatorium“, a legénységé: „Elasvold, Pension Hamerstad“. Lapoknak és könyveknek küldésére, illetve közvetítésére a hadügyminiszter a Hadifoglyokat gyárolító és tudósító hivatal (Budapest, XI. Üllői ut 1. sz.) kérte fel.

A zalavármegyei függetlenségi párt Gróf Batthyány Pál elnökletével e hó 8-án értekezletet tartott Zalaegerszegen, ahol a pártnak belső ügyeit tárgyalták.

Magyar áldás. Nagy József türjei rak-tárnoknak a felesége egyszerre három gyermeket szült, egészségesek, rendes fejlettek, egyik fiu, a másik kettő leány, az anya is egészséges. A gyerekek már kétéhetesek. Érdemes a kitüntetésre ebben az ember-szük világban. Az eddigi négy gyermekkel most már hét gyermeke van a boldog apának.

1087. 1917. szám.

Árverési hirdetmény.

A veszprémi püspökség badaacsonyi-mindszentkallai pinczejében mintegy 158 hl., az Ősiben pedig 1917. évi augusztus hó 21-én árverés útján a következő feltételek alatt fognak a legtöbbet ígérőnek eladatni.

fehér bor,

hordók nélkül a helyszínen, Mindszentkallán 1917. augusztus hó 16-án, Ősiben pedig 1917. évi augusztus hó 21-én árverés útján a következő feltételek alatt fognak a legtöbbet ígérőnek eladatni.

1. Az árverés mindegyik helyen a fenti napon d. e. 10 órakor kezdődik és minden egyes hordóban levő eladás alá kerülő bornak kikiáltási árát az uradalom megbízottai a helyszínen külön-külön fogják megállapítani. A venni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10 %-át bánatpénzül készpénzben letenni.

2. A legtöbbet ígérő tartozik a vételárát a bánatpénz beszámításával azonnal befizetni.

A többi ígérőnek bánatpénze azonnal visszaadatik.

3. Ha a kikiáltási ár egy vevő sem ígérné be, az árverés hatálytalan.

4. A vevő a megvett bort a hordó feltöltése után, saját pecsétjével lepecsételheti, de tartozik a bort az uradalom tisztjéé által meghatározandó napon, de legkésőbb 30 nap alatt a saját hordóiban, a saját költségén átfertetni és elszállítani.

5. A bor árának kiszámításánál a püspökség hordóján kinttetett liter mennyiség lesz az irányadó, tehát a vevő a bor szokásos alját is tartozik átvenni.

Később akár e tekintetben akár a feltöltés utáni apadás vagy bármilyen más cimen kifogás el nem fogadtatik.

6. Ha a vevő az árverés napjától számított 30 nap alatt a bort el nem szállítaná, az költségére és veszélyére kir. közjegyző vagy járásbírósi kiküldött közbejöttével fog újból eladatni.

Ha ezen esetben kevesebb vételár értenék el, akkor a korábbi vevő által befizetett vételárból a különbözet és a költségék le fognak vonatni, ha pedig több vételár értenék el, a többlethez a korábbi vevőnek joga nincs.

Kelt Veszprémben, 1917. július hó 2-án.

Schmidt Lajos s. k.
veszprémi püspöki jószágkormányzó
Dr. Csete Antal s. k.
hagyatéki képviselő

Nyomatott
LÓWY B. könyvnyomdájában,
Tapolca.